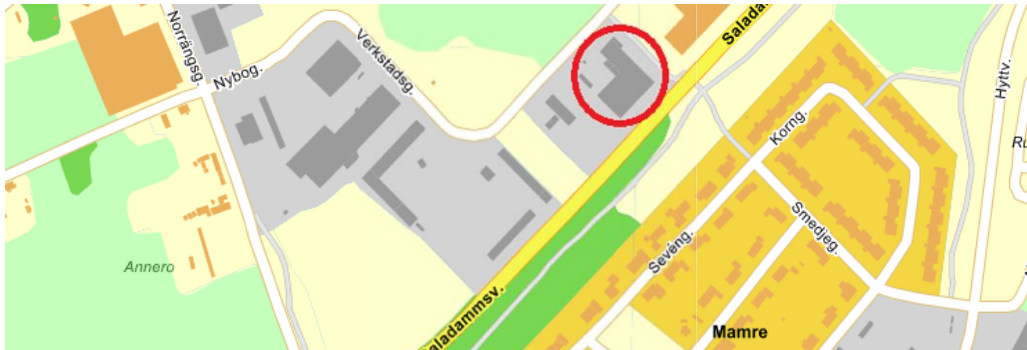

Kommunens plan för räddningsinsats för Sala Ytbehandling AB

Inledning

Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor – det s.k. Seveso II-direktivet – är uppdelad i två olika kravnivåer.

Den lägre kravnivån innebär att företaget är skyldigt att göra en anmälan, kompletterat med en beskrivning hur verksamheten kan förebygga riskerna för en allvarlig kemikalieolycka, till Länsstyrelsen och Arbetsmiljöverket. Dessutom är verksamhetsutövaren skyldig att skapa ett handlingsprogram för att på motsvarande sätt förebygga allvarliga kemikalieolyckor.

Företag som hamnar på den högre kravnivån skall dessutom redovisa en säkerhetsrapport som skall förnyas vart femte år, eller vid större förändringar. Säkerhetsrapporten beskriver verksamheten, verksamhetens riskprofil, farliga ämnen, handlingsplan samt en intern nödlägesberedskap vid en allvarlig kemikalieolycka.

Förutom de skyldigheter som företag i den högre kravnivån har, är också kommunen enligt 3 kap. 6 § Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor skyldig att för dessa företag upprätta en plan för räddningsinsatser.

Planens syfte är att beskriva hur räddningstjänsten är planlagd, hur resurserna skall samordnas samt på vilket sätt allmänheten skall ges kunskap om vilka åtgärder de skall vidta och hur de varnas och informeras i händelse av en allvarlig kemikalieolycka vid anläggningen.

Dessutom är kommunen skyldig att ge information till närboende till anläggningen på företagets bekostnad.

Alla Seveso II-klassade företag oavsett kategori klassas som anläggning med farlig verksamhet enligt 2 kap. 4 § i *Lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor*.

Företaget

Företaget har enligt föreskrifterna lämnat en säkerhetsrapport, inkluderande en intern plan för räddningsinsats samt via kommunens hemsida informerat berörda som kan drabbas av en olycka.

Nedan följer en kort presentation av företaget med huvudinriktning mot de kemi-

kalier som hanteras dvs. de som föranleder att anläggningen omfattas av Sevesodirektivet.

Verksamhet

Verksamheten omfattar huvudsakligen legoytbehandling. Hårdförkromning sker framför allt av komponenter till hydrauliksystem.

Produktionen bedrivs dagtid och i form av två-skift. Verksamhet pågår ca 220 dagar per år.

Anläggningen är belägen på Verkstadsgatan 10 i Nybo industriområde i norra delen av Sala.

Ytbehandlingsprocessen omfattar huvudsakligen hårdförkromning. Ytbehandlingen sker i en automatiserad linje i två fristående hårdförkromningsbad.

Dessutom finns även en ytbehandlingslinje för kemisk förnickling.

Fabrikslokalerna saknar öppna avlopp och kemikalier förvaras i särskilt förråd som är invallat och har en uppsamlingsgrop för att hantera eventuella läckage.

Hårdförkromningsbaden ventileras innan utsläpp till luft. Luften passerar ”kromfällor” innan den avleds ovan tak. Avskild kromsyra samt spolvatten från rengöring av ”fällorna” återtas till hårdförkromningsbaden.

Inkomande vatten till fastigheten stängs automatiskt när ljuset i anläggningen släcks, dvs. när anläggningen är obemannad. Detta för att eliminera risken för en vattenskada, vilken skulle kunna leda till miljökonsekvenser.

Sevesoämnen

Kromsyra

Kromsyra är en lösning av Krom(VI)trioxid och vatten. Krom(VI)trioxid är mörkröda, luktfria, starkt hygroskopiska kristaller som är lösliga i vatten.

Kromsyra förekommer i de hårdförkromningsbad som finns i anläggningen. Kromsyrans största risk är vid ett utflöde till omgivningen, diket längs Saladammsvägen och marken runt företaget.

Räddningsinsats

Risker

Risken med kromsyra är inte primärt kopplat mot människor utan är relaterat till miljörisker.

Av tänkbara olycksscenarioer är en brand i anläggningen den största. Problem som kan uppstå är att eventuellt släckvatten kan kontaminera omgivningen. De invallningar som hårdförkromningsbaden är placerade i rymmer 90 m³, vilket gör att de även kan ta emot 60 m³ släckvatten.

Beroende på hur utvecklad en eventuell brand blir, och vad det är som brinner, kan det taktiska beslutet vara att inte släcka branden för att därigenom förhindra att släckvatten kommer ut i omgivningen.

Räddningstjänst

Till objektet finns insatskort som ett initialt ledningsstöd.

Vid larm från Sala Ytbehandling AB larmas primärt brandstationen i Sala (hel-tidspersonal), vilket innebär:

- Yttre befäl
- Styrkeledare
- 3 brandmän
- 1 brandman deltid

Räddningstjänsten Sala-Heby ingår i räddningsregionen som leds från Storstockholms räddningscentral (SSRC), och vid behov kan hela räddningsregionens resurser disponeras. Det innebär brandingenjörskompetens, förstärkt yttre ledning, uppbyggnad av stabsfunktion i Täby samt kemresurser. Till detta kommer även möjligheten att, enligt avtal, rekvirera förstärkning från omgivande räddningstjänster, där bl.a. kemresurser från Köping ingår.

Räddningsledaren ansvarar för den operativ samverkan med polis, ambulans och representant från företaget.

Andra aktörer som kan tänkas medverka vid en olycka är Larmtjänst AB (restvärdesräddning) som kontaktas genom SOS Alarm AB och kommunens POSOM-grupp, kommunens miljökontor och teknisk förvaltning m.fl. som nås via kommunens interna kontaktvägar.

Information till allmänheten

I Sala tätort finns 13 stycken tyfoner utplacerade. Dessa kan användas för att varna/uppmärksamma allmänheten om en olycka har inträffat.

Signalen, även kallad VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten), kan startas av räddningsledningen om det föreligger större fara för människor. Signalen kan lösas ut från SOS Alarm och från brandstationen i Sala. En utlöst signal skall alltid följas upp av ett meddelande över lokal-/rikskanalerna i radion.

I meddelandet uppmanas allmänheten till vilka säkerhetsåtgärder de bör vidta med anledningen av olyckan, vanligtvis att gå inomhus och stänga dörrar, fönster och ventilation.

Underrättelse till annan stat

Ingen händelse på företaget kan ge konsekvenser för annan stat.

Övning

Planens funktion och ändamålsenlighet skall säkerställas genom övning vart tredje år.

Styrkan från Sala övar såväl insatser som orienteringsövning regelbundet på företaget.

Upprättande och uppdatering av planen

Planen har presenterats för allmänheten i Sala via kommunens hemsida. Planen har också kommunicerats med ovan nämnda företag.

Planen skall förnyas vart tredje år eller när någon väsentlig förändring sker som påverkar företagets riskbild.